

gezelschap aangaat. Gelukkig zijn wij met een tamelijk gemakkelijk medium bezig wat co-productie met buitenlandse gezelschappen betreft. Met relatief weinig geld wordt ons project dan ook internationaal.

Van Goethem: Die precaire financiële situatie zorgt ervoor dat we voor 80% afhankelijk zijn van co-producenten. Het gevaar bestaat dat je daar bijna onbewust rekening mee gaat houden. We moeten onze reputatie op niveau houden door bepaalde successen. Wij hebben met *Red Rubber* (1993) tegenslag gehad. Dat heeft onze verdere werking gehypothekeerd. In 1994 hebben we daardoor geen nieuwe productie kunnen brengen. We hebben er de voorkeur aan gegeven dat jaar te besteden aan de aflossing van onze schulden om met een schone lei te kunnen beginnen. Dat is erg frustrerend, want we willen creatief bezig zijn.

Wellens: Uit een vorm van artistieke integriteit brengen we maar één productie per jaar. Dat hangt samen met de produktiemethode waarvoor wij gekozen hebben. Lang op voorhand wordt het artistieke team samengesteld dat een hele tijd aan die productie kan werken. Een belangrijk deel van die tijd wordt aan onderzoek besteed en dat is nodig omdat we altijd vertrekken van een nieuw team. Onze componisten Peter Vermeersch (*De oplosbare vis*) en Harry De Wit (*Robinson*) hebben voor de eerste keer voor de menselijke stem geschreven. Vandaar dat Harry De Wit zanger Alexander Oliver regelmatig ontmoet om na te gaan op welke manier de compositie aan zijn vocale mogelijkheden kan worden aangepast. Dat veronderstelt een langdurig proces. Als er zoveel tijd over een productie heengaat, creëer je automatisch zeer hoge verwachtingen. *De Oplosbare Vis* is bij zijn creatie in februari 1994 niet overal even goed ontvangen. Ondertussen is de *Vis* een paar maand ouder geworden en er is continu aan gewerkt. Dat is onze manier om de productie te verdedigen en ons geloof in de deugdelijkheid ervan te bewijzen. Maar we merken dat het desondanks heel moeilijk is die negatieve indruk recht te zetten. Gelukkig verkeren we niet in de situatie dat onze verdere werking daardoor gehypothekeerd wordt.

Etcetera: Met de Vlaamse Opera lijkt een samenwerking niet vanzelfsprekend. Hebben jullie verwachtingen vanuit die hoek?

Van Goethem: Onze uitgangspunten zijn totaal verschillend. Wij vertrekken

Flavio, *Transparent*

helemaal niet vanuit een exclusieve belangstelling voor muziektheater. Wij zijn gefascineerd door de expressienoodzaak van kunstenaars. De operahuizen zijn gelieerd aan een bepaald medium, wij niet. Wij verbinden verschillende media in functie van de behoeften van de kunstenaar. Voor *Red Rubber* – omdat het een opera was – was er wel samenwerking met de Munt. Deze was niet van financiële aard, maar gebeurde vooral op gebied van techniek en infrastructuur. Het kwam erop neer dat de technische staf van de Munt op het moment dat zij tijdens het eerste seizoen van *Focroulle* al meer dan haar handen vol had, een nota kreeg van de directie, dat zij ook *Red Rubber* onder haar vleugels moest nemen. De Munt heeft op dat moment met veel goede wil, maar met te weinig financiële middelen, geprobeerd te helpen. Wij kregen een repetitieruimte, maar deze bleek nog een ruïne toen de volledige crew buitenlandse zangers aanwezig was. De zangers weigerden te repeteren omdat er teveel stof was; op dat moment zijn er zelfs nachtploegen ingeschakeld om alles in een mum van tijd min of meer in orde te krijgen.

Coolen: Met het werk dat wij brengen is de Vlaamse Opera voor ons een voor de hand liggende partner. Na onze laatste succesvolle producties denk ik dat we de Vlaamse Opera en de Munt overtuigd

hebben van het nut van een kameroperagezelschap. Wij werken uitsluitend met jonge geschoolde stemmen, waarvan er enkele, na bij ons te hebben gezongen, al rolletjes gekregen hebben in de Vlaamse Opera.

Het werkt ook andersom. Wij hebben dit seizoen al meermaals mensen uit het koor gebruikt om hen een kans als solist te geven. De Munt en de Vlaamse Opera stimuleren deze initiatieven. Van de Munt kregen we vooral morele steun en van de Vlaamse Opera vooral logistieke hulp. Onze eerstvolgende productie wordt een echte co-productie. We brengen *Cinderella* van Sir Peter Maxwell Davies, een kinderopera met solisten uit het kinderkoor van de Vlaamse Opera. Voor de eerste keer gaat de VLOS een engagement aan met een klein gezelschap. We hopen dat dit niet de laatste keer is.

Bruneel: Het hangt ervan af welke taak de overheid aan de operahuizen, meer speciaal aan de Vlaamse Opera, opgelegd heeft. Als zij van het gezelschap geen onderzoek vraagt naar hetgeen buiten het eigen huis gebeurt, kunnen wij op dat gebied ook weinig eisen stellen. Alleen als er van overheidswege mogelijkheden in die richting gecreëerd worden, is een gesprek mogelijk. Wij maken de productie *La Tristeza Complice* met Les Ballets C. de la B., met weliswaar een geschoolde zangeres, maar ook tien dansers en kinderen;